

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Пасенчука Павла Васильовича
за темою

«Інноваційний механізм економічної безпеки підприємств
в умовах сталого розвитку»

представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Актуальність теми дисертаційної роботи. Актуальність обраної теми дослідження продиктована необхідністю забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах загострення глобальних викликів, нестабільності зовнішнього середовища, стрімкого розвитку цифрових технологій та переходу до моделі сталого розвитку. Сучасні підприємства опиняються перед низкою ризиків, зумовлених воєнними, економічними, екологічними, енергетичними та соціальними загрозами. Це вимагає розроблення та впровадження новітніх підходів до управління їхньою економічною безпекою.

Особливої актуальності набуває запровадження інноваційних механізмів забезпечення економічної безпеки, які сприятимуть підвищенню адаптивності, стійкості та конкурентоспроможності підприємств у довгостроковій перспективі. Упровадження інноваційного підходу дає змогу інтегрувати сучасні управлінські, цифрові, організаційні та аналітичні інструменти в систему економічної безпеки підприємства. Це значно підвищує ефективність управлінських рішень і знижує вразливість до внутрішніх і зовнішніх загроз.

Водночас реалізація принципів сталого розвитку ставить нові вимоги до діяльності підприємств, зокрема щодо гармонійного поєднання економічних, соціальних і екологічних аспектів. Це загострює потребу у створенні комплексного інноваційного механізму економічної безпеки, який би забезпечував стабільність функціонування та підтримку стратегічного розвитку суб'єктів господарювання.

Незважаючи на очевидну важливість цієї проблематики, рівень наукового опрацювання питань інтеграції інноваційних підходів у систему економічної безпеки підприємств з урахуванням принципів сталого розвитку залишається недостатнім. Практична необхідність у розробленні ефективних управлінських

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТРИБУНАЛ
Ідентифікаційний код 02070915
№ 837/02-06
30 06 2026 р.

механізмів робить тему даного дослідження надзвичайно актуальною, підкреслюючи її як теоретичну, так і практичну значущість.

Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад, науково-методичних підходів та практичних рекомендацій щодо формування інноваційного механізму економічної безпеки підприємств в умовах сталого розвитку з метою підвищення їх стійкості, адаптивності та конкурентоспроможності.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні системи індикаторів оцінювання економічної безпеки підприємства як аналітичного ядра механізму управління; шкали оцінки рівня економічної безпеки підприємства; класифікації загроз економічній безпеці підприємства шляхом введення додаткової класифікаційної ознаки за сферами діяльності підприємства.

Також набули подальшого розвитку сутність дефініції «система економічної безпеки підприємства»; інтегрований підхід до визначення місця системи економічної безпеки в системі управління підприємством та їх взаємозв'язку; систематизація типів інновацій в контексті економічної безпеки підприємства.

Вперше сформовано інноваційний механізм економічної безпеки підприємств в умовах сталого розвитку.

Практичне значення одержаних результатів. Дисертант не обмежився науковими розробками, а дав практичну рекомендацію щодо методики оцінювання рівня економічної безпеки для ТОВ «ОПТИМА 2011», ТОВ «ПОЛЕ-ГРЕЙН» та ПП «Автоспец».

Результати дослідження використані під час навчального процесу при підготовці і викладанні дисциплін: «Аналіз господарсько-фінансової діяльності підприємств», «Економічний аналіз» та «Міжнародна безпека» в Національному транспортному університеті.

Репрезентативність результатів дослідження обґрунтована часовим охоптом, достовірністю та логічністю обраної інформації. Для отримання достовірних результатів були застосовані сучасні методи та інструменти,

релевантні цілям та завданням дослідження. Автором забезпечена належна репрезентативність вибірки та результатів, що підтверджує ефективність проведених досліджень та науково обґрунтовує отримані результати.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація Пасенчука П.В. має традиційну структуру: анотацію, зміст, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, до яких включено довідки про впровадження результатів. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в чіткій логічній послідовності, структура дисертації відповідає завданням. Оформлення дисертації відповідає вимогам Наказу МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. №40 зі змінами від 12.07.2019 р.

Повнота викладу основних результатів дисертації підтверджується списком друкованих праць. За результатами дослідження опубліковано 4 наукові праці у періодичних фахових виданнях України, 1 стаття у періодичному виданні, проіндексованому у базі даних Web of Science, 1 одноосібний розділ у колективній монографії та 10 праць апробаційного характеру.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Позитивно оцінюючи зміст дисертації, визнаючи обґрунтованість теоретичних положень, методичних підходів і практичних рекомендацій, а також вагоме прикладне значення одержаних результатів, слід відзначити окремі аспекти, що мають дискусійний характер і потребують додаткового осмислення.

1. У першому розділі одним з основних складових економічної безпеки підприємства вказана інформаційна безпека, але її зміст більше відповідає кібербезпеці, адже інформаційна безпека включає не лише захист інформації в цифровому просторі, а й захист інформації на паперових носіях (с. 56).

2. На рис. 2.1 наведено зовнішні загрози економічній безпеці підприємства, але їх сутність не достатньо розкрита в роботі. На даний момент для підприємств України актуальними є зовнішні загрози, зокрема воєнні, доцільним було б більш детально їх розглянути (с. 121).

3. У п. 2.2 дисертаційної роботи зазначено, що аналізоване підприємство має ознаки декларування напряму сталого розвитку, було б доцільним відобразити сприяння досягнення яких саме Цілей сталого розвитку спроможне наведене підприємство (с. 130).

Висновок. Дисертаційна робота Пасенчука Павла Васильовича на тему «Інноваційний механізм економічної безпеки підприємств в умовах сталого розвитку», що представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» є закінченим самостійним науковим дослідженням, яке має наукову новизну, теоретичне і практичне значення. Дисертаційне дослідження відповідає вимогам МОН України, а автор дисертації Пасенчук Павло Васильович заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Рецензент

Д-р філос. з екон, доцент,
доцент кафедри економіки, маркетингу
та бізнес-адміністрування
Начально-наукового інституту
управління, технологій та правових наук
Національного транспортного університету

А. УСТИЛОВСЬКА

*Підпис доцента
А. Устиловської
засвідчує*

*Учений секретар
д-р філос., доцент*

Олександр Іванченко